Sygn. akt I C 291/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Skowron

Protokolant: Ewelina Urbańska

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 r.

w Z.

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko P. B.

o zniesienie służebności bez wynagrodzenia

1. powództwo oddala,

2. zasądza od powódki A. B. na rzecz pozwanego P. B. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 291/13

UZASADNIENIE

Powódka, A. B., wniosła o zniesienie - bez wynagrodzenia - służebności osobistej mieszkania, ustanowionej na rzecz pozwanego P. B., obciążającej lokal mieszkalny nr (...) przy ulicy (...) w Z.; wniosła też o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu żądania wyjaśniła, że jest właścicielką tego lokalu. Podała, że służebność mieszkania ustanowiła na rzecz pozwanego powodowana zastosowanym przez niego szantażem emocjonalnym (tj. deklarowanym brakiem zgody na rozwód stron). Zaznaczyła, że pozwanemu przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do innego lokalu (w B.), w którym to lokalu może zamieszkać. Podkreśliła, że służebność osobista ma na celu zaspokojenie własnych potrzeb uprawnionego i z ich uwzględnieniem powinien zostać oznaczony jej zakres i sposób wykonywania; jednocześnie podniosła, że w sytuacji, gdy pozwany może samodzielnie zrealizować swoje potrzeby mieszkaniowe wygasa prawna możliwość kontynuowania istnienia służebności osobistej. Zarzuciła też, że pozwany nadużywa przysługującego mu prawa, a także generuje konflikty pomiędzy stronami. Wreszcie podała, że za zniesieniem służebności przemawia fakt, że spodziewa się narodzin kolejnego dziecka.

Pozwany, P. B., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Wyjaśnił, że cały czas zamieszkuje w lokalu przy ulicy (...) w Z., który stanowi jego centrum życiowe; wykluczył przy tym możliwość przeniesienia wszystkich swoich spraw i interesów do miasta położonego na drugim krańcu kraju (niezależnie od tego wskazał, że zbył spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w B.). Zauważył, że zakres i sposób wykonywania służebności został wystarczająco precyzyjnie ustalony w umowie o jej ustanowienie, przez co pomocnicze sięganie w celu ich oznaczenia do klauzuli osobistych potrzeb uprawnionego nie znajduje w sprawie uzasadnienia. Zaprzeczając,

że prowokuje spory pomiędzy stronami, zarzucił, że to powódka podejmuje działania zmierzające do uprzykrzenia mu życia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. B. mieszka w należącym do A. B. lokalu mieszkalnym nr (...) przy ulicy (...) w Z.. Nieruchomość ta obciążona jest na jego rzecz bezpłatną i dożywotnią służebnością osobistą mieszkania; służebność ta została ustanowiona przez A. B..

(dowód:

- wydruk księgi wieczystej nr (...) [k 13-28];
- ustanowienie służebności z dnia 28 stycznia 2010 r., rep. A (...) [k 32-33])

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie powódka domagała się zniesienia służebności bez wynagrodzenia i żądaniem tym Sąd był związany (art. 321 § 1 k.p.c.).

Zniesienie służebności osobistej bez wynagrodzenia może nastąpić tylko w takim przypadku, gdy utraciła ona dla uprawnionego wszelkie znaczenie (art. 295 k.c. w zw. z art. 297 k.c.). W sytuacji, gdy pozwany nadal realizuje swoje potrzeby mieszkaniowe w ramach ustanowionej na jego rzecz służebności (co było w sprawie bezsporne – k 103), nie można przyjąć, że stała się ona dla niego bezużyteczna - a jedynie takie stwierdzenie uzasadniałoby jej zniesienie bez żadnego ekwiwalentu.

W sprawie nie miało znaczenia, w jakich okolicznościach doszło do ustanowienia służebności, ani czy pozwany dysponuje możliwością zamieszkania w innym miejscu; nieistotny dla rozstrzygnięcia był też charakter relacji pomiędzy stronami (skala i natężenie konfliktu); wreszcie na rozstrzygnięcie nie miała też żadnego wpływu potencjalna uciążliwość służebności dla powódki (por. E. Gniewek, Komentarz do art. 295 Kodeksu cywilnego, LEX). Kwestie te mogłyby odgrywać rolę, gdyby powódka chciała uchylić się od skutków prawnych swojego oświadczenia o ustanowieniu służebności, jako złożonego pod wpływem groźby (art. 87 k.c.), zamienić służebność na rentę (art. 303 k.c.), czy znieść ją za wynagrodzeniem (art. 294 k.c. w zw. z art. 297 k.c.). W konsekwencji wnioski dowodowe, ukierunkowane na wykazanie takich faktów zostały oddalone (art. 227 k.p.c.).

Na zasadzie art. 98 k.p.c. powódka, jako strona, która przegrała sprawę, została zobowiązana do zwrócenia pozwanemu poniesionych przez niego kosztów procesu.